

Сергій Миколайович ГУСАРОВ,
доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент Національної академії
правових наук України, заслужений юрист України
(Харківський національний університет внутрішніх
справ, м. Харків)

ДЕЯКІ СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ КРИМІНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ ТА ІНШИХ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ

У статті аналізуються питання законодавчої регламентації процедури формування кадрового корпусу фахівців правоохоронних органів та органів кримінальної юстиції. Висувається і обґрунтовується гіпотеза, згідно якої виконання різними органами тотожних функцій визначає орієнтовно тотожні обсяги вимог до фахівців, які вступають на службу. Відповідно, методика відбору таких фахівців, процедури їх прийняття на роботу або службу також мають бути уніфікованими. Наголошується, що відбір і призначення на посаду в таких органах мають виключати особистий інтерес безпосереднього керівника молодого працівника, оскільки в протилежному випадку формуються корупційгенні особисті відносини та виникає загроза конфлікту інтересів. Розглянуто законодавчу регламентацію процедур прийняття на службу до Державного бюро розслідувань, Національної поліції, органів прокуратури. Визнано найбільш досконалою методикою, визначену Законом «Про прокуратуру» та запропоновано взяти її за основу в процесі удосконалення правового регулювання формування кадрового корпусу органів кримінальної юстиції та правоохоронних органів в Україні.

Ключові слова: правоохоронний орган, кримінальна юстиція, кадри, корупційні ризики, добір, Державне бюро розслідувань, Національна поліція, органи прокуратури, корупція.

Постановка проблеми. Конституція України проголошує її демократичною, правовою, соціально орієнтованою державою. Як організація публічної влади, побудована на таких засадах, Українська держава має перед своїми громадянами, своїм народом низку обов'язків, одним з яких є встановлення, забезпечення й підтримання в межах

національної юрисдикції на належному рівні правопорядку – такого стану захищеності суспільства, прав, свобод і законних інтересів кожного з його членів, за якого виключається або мінімізується їх порушення, виключаються свавільні зміни в можливості їх реалізації, а кількість соціально шкідливих вчинків серед членів соціуму мінімізується та підтримується на прийнятному рівні, який дозволяє комфортно і безпечно існувати особі й удосконалювати позитивні відносини всередині суспільства. Згідно із давно укладеним розподілом повноважень між державою й суспільством, наразі монополією на забезпечення й охорону правопорядку, на дискреційне застосування правообмежень, на заходи з відновлення справедливості, на офіційне вирішення юридичних конфліктів на національних територіях володіє держава (хоч при цьому слід пам'ятати, що статус суверена належить українському народу, який управляє державою, а не навпаки). Власне, саме держава й наділена повноваженнями на підтримання правопорядку та на здійснення правосуддя. Саме вона і її представники несуть відповідальність за організаційні і практичні заходи з їх забезпечення (хоч залучення до цього безпосередньо суспільства також не виключається, але в сучасних умовах участь громадськості в таких процесах майже непомітна).

Виконання зазначених вище зобов'язань держави вимагає від неї, серед іншого, створення системи спеціальних інститутів (уповноважених органів), які від її імені та в інтересах суспільства виконують офіційні заходи з виявлення і припинення порушень законодавства, правової оцінки соціально шкідливих актів індивідуальної й групової поведінки учасників суспільних відносин, дії з притягнення правопорушників до публічної відповідальності (кримінальної, адміністративної, дисциплінарної). У загальному розумінні такими компетентними інституціями є правоохоронні органи та органи кримінальної юстиції. Відповідно, держава мусить відповідально і ретельно формувати професійний корпус фахівців, котрі б, перебуваючи у трудових відносинах із такого роду інституціями, ефективно виконували службово-трудова обов'язки, націлені на забезпечення практичного виконання її правоохоронних та юстиційних зобов'язань перед суспільством.

Для опрацювання предмету дослідження в цій публікації необхідно перш за все визначити зміст понять «правоохоронні органи» та «органи кримінальної юстиції». Як відомо, ці питання наразі все ще дискутуються в українській юридичній науці. Зокрема, їх дослідженню приділили увагу Т. Андрусак, О. Бандурка, І. Бутко, А. Голубов, Ю. Загуменна, М. Козюбра, В. Копейчиков, В. Лукашевич, М. Мельник, В. Осадчий, М. Хавронюк, М. Цвік та деякі інші автори. Водночас, наявні публікації не охоплюють усієї багатосторонньої проблематики формування кадрового корпусу правоохоронних органів та органів кримінальної юстиції крізь призму ідеї уніфікації вимог до цієї діяльності. Власне, постановка питання щодо доцільності та перспектив такої уніфікації є метою цієї публікації.

Виклад основного матеріалу. Сьогодні численні питання

правоохоронних органів в юридичній науці є дискусійним. Навіть щодо кількості цих органів точаться дискусії, вирішенню яких, на жаль, не сприяє зміст профільного Закону України від 23 грудня 1993 року № 3781-XII «Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів». Як слушно зазначається дослідниками, «по-перше, до правоохоронних органів законодавець відносить насамперед органи, перераховані у статті 2 Закону № 3781-XII, хоча перелік цей не є вичерпним; по-друге, критерії віднесення тих чи інших органів до правоохоронних чітко невизначені, оскільки, крім конкретно зазначених у Законі № 3781-XII, до правоохоронних органів також відносяться й «інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції»; по-третє, хоч у тексті статті 2 Закону № 3781-XII зазначено «інші органи», а не «інші державні органи», вбачається, що законодавець відносить до правоохоронних органів у розумінні Закону № 3781-XII лише державні органи. Отже, нині для того, щоб мати усі юридичні підстави назвати той чи інший орган правоохоронним, необхідно або відшукати його в переліку, зазначеному у статті 2 Закону № 3781-XII, або з'ясувати, чи закріплено за ним на законодавчому рівні виконання правозастосовної або правоохоронної функції. Тобто правоохоронні органи України – це державні органи, визначені у законах України як правоохоронні чи такі, що здійснюють правоохоронні чи правозастосовні функції»¹. Оскільки вирішення питання ідентифікації органу як правоохоронного все ж не входить до завдань цієї публікації, обмежимося в ній законодавчим визначенням поняття. Так, у статті другій Закону № 3781-XII визначено: «Правоохоронні органи – органи прокуратури, Національної поліції, служби безпеки, Військової служби правопорядку у Збройних Силах України, Національне антикорупційне бюро України, органи охорони державного кордону, Бюро економічної безпеки України, органи і установи виконання покарань, слідчі ізолятори, органи державного фінансового контролю, рибоохорони, державної лісової охорони, інші органи, які здійснюють правозастосовні або правоохоронні функції»². У свою чергу, визначень поняття «органи кримінальної юстиції» законодавство не містить. У наукових публікаціях подекуди вони ототожнююся з правоохоронними органами³, подекуди – підкреслюється відмінність їх функцій, а іноді вказується на можливість їх «взаємопроникнення». Так, М.Хавронюк слушно відзначає, що органи досудового розслідування можуть бути одночасно й елементом системи кримінальної юстиції і системи забезпечення правопорядку, а також що «система згаданих в ст. 17 Конституції України «правоохоронних органів держави» (або у ст. 131-1 Конституції України – «органів правопорядку») найбільш тісно

¹ Хлистік М. А. Визначення поняття правоохоронного органу в законодавстві України. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2021. Т. 32 (71). № 4. С. 52–53.

² Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23 грудня 1993 року № 3781-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>.

³ Меркулова В. О. Взаємодія громадськості та органів кримінальної юстиції на різних стадіях кримінального судочинства: окремі аспекти удосконалення правового регулювання. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 1. С. 85–92.

перетинається із системою кримінальної юстиції, але за своїми метою, структурою, функціями вони не збігаються. Наприклад, Національна поліція є правоохоронним органом і органом правопорядку, але лише її частина входить до системи кримінальної юстиції»¹). Чи не єдиним офіційним орієнтиром з цього питання наразі є одне з рішень Ради національної безпеки й оборони, в якому вказано, зокрема: система кримінальної юстиції – кримінальне, кримінально-процесуальне та кримінально-виконавче законодавство, а також органи та установи кримінальної юстиції, які розглядають кримінальні справи, інститут державних обвинувачів (прокуратура), органи, наділені повноваженнями проводити досудове розслідування, органи та установи виконання кримінальних покарань, адвокатура². Не заглиблюючись у дискусію щодо визначення поняття і суб'єктного складу правоохоронних органів та органів кримінальної юстиції, відзначимо, що з огляду на поставлені цілі цього дослідження є сенс перевірити, наскільки уніфіковано процес формування їх кадрового корпусу (процесу відбору та працевлаштування персоналу, який називається також добором). Це завдання ґрунтується на гіпотезі, що до суб'єктів, які виконують подібні службово-трудові функції всередині однорідної соціальної системи (системи правоохоронних органів та органів кримінальної юстиції) мають висуватися подібні вимоги для «допуску» до діяльності в цій системі.

Наразі порядок вступу на службу (прийняття на посаду) до конкретного правоохоронного органу або до органу кримінальної юстиції регламентується численними спеціальними законами. Очевидними є очікування, що у них містяться критерії відбору кандидатів на посади, вимоги щодо перевірки особистих і фахових компетентностей, процедури призначення на посаду в тому чи іншому органі. Водночас, ці очікування справджуються лише частково. Наразі деталізація такої регламентації процесу формування кадрового корпусу в різних законах помітно відрізняється. Розглянемо це на прикладі регламентації добору до таких інституцій, як Державне бюро розслідувань (далі – ДБР), Національна поліція та прокуратура (обмежений обсяг публікації вимагає обмежити кількість об'єктів дослідження).

У профільному Законі «Про Державне бюро розслідувань» кадровим питанням присвячено лише кілька положень статті 14, з яких випливає, що а) працівники ДБР укладають трудовий договір (контракт) із Бюро; б) вони мають бути придатними до неї за станом здоров'я і віком громадянами України; в) вони мають бути спроможні за своїми особистими, діловими та моральними якостями, віком, освітнім і професійним рівнем та станом здоров'я ефективно виконувати відповідні службові обов'язки; г)

¹ Хавронюк М. І. Система кримінальної юстиції: ознаки, поняття, елементи // Кримінальна юстиція в очікуванні змін : III Львівський форум кримінальної юстиції (м. Львів, 22–23 вересня 2017 року) : збірка тез. Київ : ВАІТЕ, 2017. – С. 96, 101.

² Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року «Про хід реформування системи кримінальної юстиції та правоохоронних органів»: Указ Президента України від 8 квітня 2008 року № 311/2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/311/2008#Text>.

кваліфікаційні вимоги та критерії професійної придатності для зайняття посад у підрозділах ДБР затверджуються Директором цього органу; д) призначення на посади у ДБР здійснюється за результатами відкритих конкурсів, що проводяться конкурсними комісіями з проведення конкурсів на зайняття посад працівників Бюро; е) Типове положення про конкурсну комісію та порядок проведення відкритого конкурсу затверджує Директор ДБР¹. Як бачимо, у розглядуваному випадку закон визначає лише загальні вимоги для здійснення добору в зазначений орган кримінальної юстиції та надає широкі повноваження при формуванні кадрового корпусу керівникові органу. Порядок проведення конкурсу на посади, його етапи законодавчо не врегульовані. Тобто якість нормативного забезпечення процесу формування кадрового корпусу зазначеного правоохоронного органу є невисокою. Крім того, досить багато повноважень сконцентровано в руках керівника, що в сучасних умовах не може не викликати занепокоєність.

У Законі України «Про Національну поліцію» визначено певні елементи алгоритму добору на посаду поліцейського. Цьому присвячено Розділ VI «Добір на посаду поліцейського» зазначеного нормативно-правового акта. Так, стаття 49 Закону «Про Національну поліцію» називає вимоги до кандидатів на службу в поліції, стаття 50 – встановлює зміст перевірки кандидата на службу в поліції, стаття 51 регламентує повноваження та порядок роботи поліцейської комісії як уповноваженого суб'єкта відбору (конкурсу) на службу в органи (заклади, установи) поліції, а статті 52–55 встановлюють порядок проведення такого конкурсу². Як бачимо, «поліцейський» добір на службу виписано у законодавстві більш ретельно й послідовно порівняно з розглянутим вище прикладом. Втім, недоліком регламентації такого добору бачиться винесення ключових питань конкурсу на розсуд керівника цього правоохоронного органу (адже добір проводиться відповідно до Типового порядку проведення конкурсу на службу до поліції та/або зайняття вакантної посади, що затверджується Міністром внутрішніх справ України). Крім того, необхідно навести безпосередньо в профільному законі критерії відбору кандидатів та конкретніше назвати ті компетентності, які перевіряються уповноваженим суб'єктом в ході конкурсу на посаду. Наразі ж про них сказано досить абстрактно: «Проведення конкурсу здійснюється з урахуванням рівня професійної компетентності, особистих якостей і досягнень кандидатів на прийняття на службу та зайняття вакантної посади».

Досить добре регламентовано процедуру добору в провідний орган кримінальної юстиції Законом України «Про прокуратуру» (далі – Закон № 1697-VII). Так, згідно з цим законом добір кандидатів та їх призначення на посаду прокурора окружної прокуратури (по суті «первинну» прокурорську посаду) включає такі етапи: 1) прийняття Кваліфікаційно-дисциплінарною

¹ Про Державне бюро розслідувань: Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.

² Про Національну поліцію: Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.

комісією прокурорів (далі – КДКП) рішення про проведення добору кандидатів на посаду прокурора; 2) подання особами, які виявили бажання стати прокурором, до КДКП відповідної заяви та документів, визначених Законом № 1697-VII; 3) здійснення КДКП на основі поданих кандидатами на посаду прокурора документів перевірки відповідності осіб вимогам, установленим до кандидата на посаду прокурора; 4) складання кандидатами на посаду прокурора кваліфікаційного іспиту, необхідного для відбору з числа правників, котрі виявили бажання стати прокурорами, найбільш фахово підготовлених, та який полягає у виявленні рівня теоретичних знань у галузі права, європейських стандартів у галузі захисту прав людини, загальних здібностей кандидатів та наявних практичних навичок, необхідних для роботи на посаді прокурора, й проводиться шляхом проходження кандидатом на посаду прокурора анонімного тестування та анонімного виконання практичного завдання; 5) оприлюднення КДКП на офіційному веб-сайті списку кандидатів, які успішно склали кваліфікаційний іспит; 6) організацію КДКП спеціальної перевірки кандидатів, які успішно склали кваліфікаційний іспит; 7) визначення КДКП рейтингу кандидатів на посаду прокурора серед осіб, які успішно склали кваліфікаційний іспит та щодо яких проведено спеціальну перевірку, а також зарахування їх до резерву на заміщення вакантних посад прокурорів окружних прокуратур; 8) оголошення КДКП конкурсу на призначення прокурором-стажистом окружної прокуратури серед кандидатів, які перебувають у резерві на заміщення вакантних посад прокурорів окружних прокуратур; 9) проведення КДКП конкурсу на призначення прокурором-стажистом окружної прокуратури на основі рейтингу кандидатів; 10) направлення КДКП подання керівнику обласної прокуратури щодо призначення кандидата прокурором-стажистом окружної прокуратури; 11) призначення особи прокурором-стажистом окружної прокуратури; 12) складення особою присяги прокурора; 13) проходження прокурором-стажистом окружної прокуратури спеціальної підготовки; 14) призначення прокурора-стажиста окружної прокуратури, який успішно пройшов спеціальну підготовку, на посаду прокурора окружної прокуратури¹. Слід звернути увагу, що практично кожен ключовий етап «прокурорського» добору в законі досить детально описано. На нашу думку, таку модель законодавчої регламентації процесу формування корпусу органів кримінальної юстиції та правоохоронних органів доцільно взяти за основу. Крім того, привертає увагу делегування виключних повноважень на проведення добору самостійному органу, який не входить до системи прокуратури (і, відповідно, не є залежним від впливу з боку цієї системи та її службових осіб). Такий спосіб уповноваження пояснюється прагненням виключити в процесі формування корпусу прокурорських кадрів створення передумов для негативних корупційogenних явищ

¹ Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII. URL:<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.

фаворитизму, непотизму, клановості, кумівства та ін.¹

Процес добору до правоохоронних органів й органів кримінальної юстиції має бути прозорим, зрозумілим, впорядкованим, багатоскладовим та відбуватися виключно на конкурсній основі. Його складність виправдана високою місією тих органів, до кадрового корпусу яких в результаті інтегрується фахівець, змістом та обсягом наданих йому на посаді в цьому органі владних повноважень. Як зазначають сучасні кримінологи, «протистояння злочинності, у тому числі організованої, законній діяльності органів державної влади має не лише кримінальний, але і політичний характер, оскільки створення небезпеки підриву основ суспільного устрою може призвести до переорієнтації та спотворення політичного курсу держави, причому ще жодна держава, незалежно від ступеня свого економічного та політичного розвитку й досконалості правових систем, не досягла необхідної зрілості в подоланні такої небезпеки. Тому головне в політичному аспекті заходів стратегії протидії злочинності полягає у виключенні можливості впливу кримінальних ділків і їх спільників на політику держави за допомогою встановлення міцного заслону висуненню зазначених осіб на ключові та інші посади в органах державної влади й управління та припинення будь-яких проявів корупції»². У цьому аспекті варто розглядати заходи з набору/добору до правоохоронних органів та органів кримінальної юстиції: а) як засіб запобігання випадкам наділення випадкових, некваліфікованих, неперевірених осіб повнотою влади у правоохоронному органі чи в органі кримінальної юстиції та б) як засіб превенції виникнення на початкових стадіях проходження фахівцем спеціальної державної служби негативних корупціогенних явищ та створення передумов для конфлікту інтересів. Призначення особи на первинну посаду в правоохоронному органі чи органі кримінальної юстиції не повинне залежати від симпатій майбутнього керівника цієї особи, не повинне створювати «зв'язків залежності» між ними.

Висновки. Створення оптимальних параметрів для нормальної діяльності системи кримінальної юстиції в цілому та окремих її складових неможливе без якісної організації кадрової політики в цій сфері, що необхідне для забезпечення справедливого та ефективного функціонування правоохоронних органів, судової системи, пенітенціарних установ. Втім, не лише формальні інтереси держави як «роботодавця» є метою побудови такої системи компетентних інституцій та формування їх кадрового корпусу. Глибинні причини потреби в ній включають необхідність забезпечення правосуддя та верховенства права як найвищих демократичних цінностей, а також неупередженості та об'єктивності

¹ Дрозд О., Діденко І. Конфлікт інтересів як прояв неопотизму, фаворитизму та кронізму// Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупції: зб. тез доп. V Міжнар. наук.-практ. конф. (31 березня 2017 р., м. Харків)/МВС України; Харківський національний університет внутрішніх справ; Кримінологічна асоціація України. Харків: ХНУВС, 2017. С. 69–70.

² Кримінологія (Загальна частина) : навч. посіб. / [І. О. Бандурка, О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю. В. Орлова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків : ХНУВС, 2025. С. 389.

розслідування кримінальних та адміністративних проваджень, розгляду кримінальних та адміністративних справ, запобігання порушень законності з боку прокуратури, органів досудового розслідування й органів охорони правопорядку, гарантій якості юридичних процесів та поваги до прав і законних інтересів їх учасників, своєчасного і повного виконання судових рішень. Важливою метою належної організації доборів до вказаних органів є й протидія корупції та зловживанням у системі органів охорони правопорядку та кримінальної юстиції, у т.ч. запобігання корупційним схемам, які можуть впливати на слідство та судові рішення, контроль за дотриманням закону представниками правоохоронної і юстиційної систем. Нарешті, при формуванні кадрового корпусу правоохоронців та представників кримінальної юстиції важливою є й задача забезпечення довіри суспільства до них, що визначає довіру громадян до держави в цілому (адже люди мають бути впевнені, що їхні права будуть захищені компетентними фахівцями, правопорушники – справедливо покарані, невинуватим особам не загрожуватиме безпідставне обмеження прав та свобод). Зрештою, інтеграція достойних представників правоохоронних органів та органів кримінальної юстиції до суспільства, членами якого вони є, зміцнює авторитет держави, що сприяє підвищенню рівня правової культури в суспільстві та зміцненню позитивних зв'язків держави та її громадян. Але це можливо виключно за умови поваги до них до них в суспільстві як до високопрофесійних фахівців та добросовісних громадян. Водночас, правила добору (набору на службу) до правоохоронних органів та органів кримінальної юстиції поки що помітно відрізняються та мають бути уніфіковані. Зокрема, відповідні критерії відбору та конкурсні процедури доцільно більш ретельно описати у відповідних профільних законах, які мають регламентувати весь процес формування фахового корпусу різних юстиційних та правоохоронних структур. Алгоритми добору юристів на посади в правоохоронних органах та органах кримінальної юстиції мають бути організовані таким чином, що виключав би допуск до цих інститутів влади осіб з низьким рівнем підготовки та низькими морально-діловими якостями, а також унеможлиблював створення на початку перебування працівника в правоохоронній системі чи системі юстиції негативних соціальних зв'язків, зокрема залежності новопризначених осіб від будь-якого неправомірного стороннього впливу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дрозд О., Діденко І. Конфлікт інтересів як прояв неопотизму, фаворитизму та кронізму // Кримінально-правові та кримінологічні засади протидії корупції: зб. тез доп. V Міжнар. наук.-практ. конф. (31 березня 2017 р., м. Харків)/МВС України; Харківський національний університет внутрішніх справ; Кримінологічна асоціація України. Харків: ХНУВС, 2017. С. 69–70.

2. Кримінологія (Загальна частина) : навч. посіб. / [І. О. Бандурка, О. М. Литвинов, Ю. В. Орлов та ін.] ; за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Ю. В. Орлова; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. Харків : ХНУВС, 2025. 616 с.
3. Меркулова В. О. Взаємодія громадськості та органів кримінальної юстиції на різних стадіях кримінального судочинства: окремі аспекти удосконалення правового регулювання. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2023. № 1. С. 85–92.
4. Про Державне бюро розслідувань : Закон України від 12 листопада 2015 року № 794-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/794-19#Text>.
5. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23 грудня 1993 року № 3781-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3781-12#Text>.
6. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 року № 580-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>.
7. Про прокуратуру : Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.
8. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 15 лютого 2008 року «Про хід реформування системи кримінальної юстиції та правоохоронних органів» : Указ Президента України від 8 квітня 2008 року № 311/2008. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/311/2008#Text>.
9. Хавронюк М. І. Система кримінальної юстиції: ознаки, поняття, елементи // Кримінальна юстиція в очікуванні змін : III Львівський форум кримінальної юстиції (м. Львів, 22–23 вересня 2017 року) : збірка тез. Київ : ВАІТЕ, 2017. С. 97–106.
10. Хлистік М. А. Визначення поняття правоохоронного органу в законодавстві України. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: юридичні науки*. 2021. Т. 32 (71). № 4. С. 49–54.

Стаття надійшла до редакції 01.12.2024

Serhiy M. GUSAROV,

Doctor of Science in Law, Professor,

Corresponding Member of the National Academy of Legal Sciences of Ukraine, Honored Lawyer of Ukraine

(Kharkiv National University of Internal Affairs, Kharkiv, Ukraine)

SOME CURRENT PROBLEMS OF STAFFING THE ACTIVITIES OF CRIMINAL JUSTICE ENTITIES AND OTHER LAW ENFORCEMENT BODIES

The article analyses the issues of legislative regulation of the procedure for forming the personnel corps of law enforcement and criminal justice agencies. The author puts forward and substantiates the hypothesis that the performance of identical functions by different bodies determines approximately the same scope of requirements for specialists entering the service. Accordingly, the methodology for selecting such specialists and the procedures for their

employment or service should also be unified. It is emphasised that selection and appointment to a position in such bodies should exclude the personal interest of the young employee's immediate supervisor, since otherwise corrupt personal relationships are formed and there is a threat of conflict of interest. The author examines the legislative regulation of the procedures for recruitment to the State Bureau of Investigation, the National Police, and the prosecution authorities. The author recognises the methodology set out in the Law of Ukraine 'On Public Prosecution' as the most advanced and suggests that it should be used as a basis for improving the legal regulation of the formation of the personnel of criminal justice and law enforcement agencies in Ukraine.

Keywords: *law enforcement agency, criminal justice, corruption risks, personnel, selection, State Bureau of Investigation, National Police, prosecution authorities, corruption.*